

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 690/2013
03.07.2013. година
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Надежде Радевић и Олге Ђуричић, чланова већа, у парници тужиље Ж.В. из Н.М., коју заступа пуномоћник В.У., адвокат из З., против туженог Д.Г. из Н.М., кога заступа пуномоћник Б.С., адвокат из Н.Б., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2. 163/13 од 01.04.2013. године, у седници одржаној 03.07.2013. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж2. 163/13 од 01.04.2013. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом преиначена је пресуда Основног суда у Зрењанину П2. 384/2013 од 25.јануара 2013. године, којом је тужени обавезан да тужиљи на име доприноса за њено издржавање у периоду од 11.12.2004. до 11.03.2006. године исплати 225.000,00 динара са затезном каматом почев од 12.04.2010. године па до исплате, и тужбени захтев је одбијен као неоснован.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. ЗПП ("Сл. гласник РС" 125/04...), па је нашао да је ревизија основана.

Правноснажном пресудом Општинског суда у Новом Бечеју П 212/2009 од 12.10.2009. године утврђено је да је тужени природни отац мал. ... рођене 11.03.2005. године. Мајка детета је тужиља. За време зачећа, а и касније, тужени није живео у ванбрачној заједници са тужиљом нити је на било који начин доприносио њеном издржавању. Она није била у радном односу и лице је без имовине.

Код таквог чињеничног стања, првостепени суд је тужиљи досудио издржавање за период од три месеца пре рођења детета и 12 месеци по рођењу детета на основу члана 153. Породичног закона имајући у виду потребе мајке детета и имовинске могућности дужника издржавања.

Преиначујући првостепену пресуду, другостепени суд сматра да је правило из члана 153. Породичног закона прописано у циљу заштите и материјалног обезбеђења мајке детета за време док траје њена неспособност да остварује средства за своје издржавање, али ипак одбија тужбени захтев сматрајући "да је поверилац издржавања легитимисан да поднесе тужбу за текуће издржавање односно издржавање које би текло од подношења тужбе па убудуће у смислу одредбе члана 278. став 2. Породичног закона" и да тужиља нема право на регрес по члану 165. став 1. Породичног закона.

Правно становиште другостепеног суда није правилно.

По правилу тужбом за издржавање захтева се издржавање у новцу, са оброцима која доспевају у будућности. Али, правило из члана 153. Породичног закона је изузетак од изложеног с обзиром да право на подношење тужбе (право на издржавање) има мајка детета чији се статус по природи ствари не зна до момента порођаја. Због тога мајка детета без обзира на везу са претпостављеним оцем (брачну, ванбрачну или повремену), има право да захтева издржавање од оца детета ако нема (или није имала) довољно средстава за издржавање и то за време од три месеца пре порођаја и годину дана после порођаја (време трајања те специфичне врсте издржавања). Дакле, из цитиране одредбе произилази да се тужба може поднети и ради накнаде издржавања по протеку рока за који траје издржавање. Ту врсту тужбе не треба поистовећивати (како то чини другостепени суд) са тужбом за регрес по члану 165. Породичног закона. Правило из те одредбе регулише друкчију животну ситуацију јер конституише право на регрес лица које је фактички давало издржавање, а није имало правну обавезу да тражи накнаду од лица које је по овом закону било дужно да даје издржавање.

На основу изложеног, тужиља (мајка детета) може по члану 278. став 2. Породичног закона поднети тужбу ради издржавања јер се у смислу овог закона сматра повериоцем издржавања (веза са чланом 153. Породичног закона), па је неприхватљиво становиште другостепеног суда да тужиља није активно легитимисана у овој парници.

Због погрешног правног става (непостојања права на издржавање), другостепени суд није ценио ни један жалбени навод туженог као дужника издржавања (његове имовинске могућности и потребе, као и

оспорување имовинских могућности повериоца издржавања), због чега нису постојали услови за преиначење другостепене одлуке. На основу члана 407. став 2. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа

судија

Предраг Трифуновић,с.р.